

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 15.4.2026
Sayı : 663

10/4044

Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enflasyon ve alım gücündeki erime, üretici ve esnafın içinde bulunduğu ekonomik koşullar, bireysel borçluluk, icra ve iflas dosyalarındaki artış, dış ticaret ve cari açık ile Merkez Bankası zararının ekonomiye yansımalarının araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca, aşağıdaki hususların araştırılması amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Ülkemiz ekonomisi, resmi veriler ile vatandaşın, üreticinin ve esnafın yaşadığı gerçekler arasındaki uçurumun her geçen gün derinleştiği bir sürece girmiştir. Açıklanan enflasyon oranları, sokağın, pazarın ve hanenin yaşadığı yangından kopuk hale gelmiştir. TÜİK'in enflasyon sepetinde konut, kira, elektrik, doğal gaz, gıda gibi temel zorunlu harcama kalemlerinin ağırlıkları bilinçli şekilde azaltılmış; buna karşılık diğer kalemlerin ağırlığı artırılmıştır. Resmi açıklamalar gerçek hayatta yaşanan derin krizi yansıtmaz hale gelmiştir. Dünyanın en pahalı ülkelerinden biri haline gelen Türkiye'de etiketlerden korkan tüketici, her hafta biraz daha hafif dönen pazar filesi ve tencerede sadece dert kaynayan mutfaklar gerçeği ortadadır.

Üretici ve esnaf kesimi tam anlamıyla bir tasfiye sürecine sürüklenmiştir. Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu verilerine göre 2026 yılının ilk üç ayında açılan esnaf işletmesi sayısı 80 binlerden 75 bin 324'e gerilemiş, Mart ayında açılan işyeri sayısı yüzde 12,73 oranında düşmüştür. Kapanan işyeri sayısı ise yüzde 11,79 artarak 34 bin 155'e yükselmiştir. Denizli Sanayi Odası, Kayseri Ticaret Odası ve TAYSAD gibi sektör temsilcileri her gün aynı feryadı dile getirmektedir: enerji maliyetlerindeki yüzde 25'lik artış, finansman darboğazı, kapasite kullanım oranlarının yüzde 70'in altına inmesi ve belirsizliğin kural haline gelmesi üretimi çökertmektedir. Yüksek teknoloji ürün ihracatımız 2026 yılının ilk iki ayında sadece 1,26 milyar dolarla sınırlı kalırken ithalatı 5,63 milyar dolara ulaşmış; yüksek teknoloji grubundaki dış ticaret açığı 4,37 milyar dolara, yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürünlerdeki toplam açık ise 8,2 milyar dolara çıkmıştır. "Yerli ve milli teknoloji hamlesi" iddiası, ithalat bağımlılığı gerçeğiyle gelişmektedir.

Dış ticaret açığı ve cari açık alarm verici boyutlara ulaşmıştır. TÜİK verilerine göre Şubat 2026'da dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 15,9 artarak 9 milyar 31 milyon dolara yükselmiştir. Ocak-Şubat döneminde ise açık 17 milyar 415 milyon dolara çıkmıştır. İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 70'e gerilemiştir. TCMB ödemeler dengesi verilerine göre aynı dönemde cari işlemler hesabı 7 milyar 501 milyon dolar açık vermiş ve bu rakam son 10 ayın en yüksek seviyesi olmuştur. Altın ve enerji hariç cari açık ise 1 milyar 462 milyon dolar düzeyindedir. Bu veriler, üretimin ithalata bağımlılığının sürdüğünü, yerli sanayinin rekabet gücünün zayıfladığını ve ekonominin dış şoklara karşı kırılganlığının arttığını göstermektedir.

Bireysel borçlanma, geniş kesimler açısından bir hayatta kalma aracına dönüşmüştür. Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi verilerine göre 2026 yılı Şubat ayında bireysel kredi veya kredi kartı borcu nedeniyle 221 bin kişi yasal takibe düşmüştür. Takipteki bireysel kredi ve kredi kartı borcu ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 98 artarak 323,8 milyar liraya ulaşmıştır. Bu artış icra ve iflas dairelerine de yansımış; UYAP verilerine göre 2026 Nisan ayı itibarıyla toplam dosya sayısı 24,6 milyonu aşmıştır. Son dönemde sisteme her gün binlerce yeni dosya eklenmekte, 2025 sonundan bu yana yüz binlerce dosyalık artış yaşanmaktadır. Borçlanma,

yatırım aracı olmaktan çıkmış; temel ihtiyaçların karşılanmasına yönelmiştir. Bu durum, hanehalkı finansal yapısındaki bozulmayı açık biçimde ortaya koymaktadır.

Bu tabloya ek olarak, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın son dönemde gerçekleştirdiği yoğun altın ve döviz satışları dikkat çekmektedir. Mart 2026'da lirayı desteklemek amacıyla yaklaşık 58-60 ton altının piyasaya sürüldüğü, döviz satışlarının ise kısa sürede yüksek tutarlara ulaştığı görülmektedir. Bu süreçte brüt ve net rezervlerde belirgin bir gerileme yaşanmıştır. Söz konusu uygulamalar kısa vadede kur istikrarı sağlama amacı taşısa da, rezerv yeterliliği, ithalat maliyetleri ve dış finansman ihtiyacı açısından orta ve uzun vadeli riskler doğurabilecek niteliktedir.

Ortaya çıkan genel tablo, fiyat istikrarının kalıcı biçimde tesis edilemediği, üretim yapısının zayıfladığı ve finansal baskıların giderek arttığı bir ekonomik görünümü ortaya koymaktadır. Enflasyonun yüksek seyri ve alım gücündeki erime, hanehalkı refahını aşındırırken; üretim, yatırım ve istihdam kararları üzerinde de belirsizlik kaynaklı olumsuz etkiler yaratmaktadır. Artan maliyetler ve finansmana erişimde yaşanan güçlükler, reel sektörün sürdürülebilirliğini zorlamakta; borçluluk dinamikleri ise hem bireyler hem de işletmeler açısından kırılabilirlikleri derinleştirmektedir.

Makroekonomik dengeler bakımından dış ticaret açığı ve cari açıda gözlenen genişleme, ekonominin dış finansmana bağımlılığını artırmakta ve küresel gelişmelere karşı hassasiyeti yükseltmektedir. Buna eşlik eden rezerv politikaları ise kısa vadeli istikrar arayışları ile uzun vadeli dayanıklılık arasında dikkatle yönetilmesi gereken bir dengeye işaret etmektedir. Mevcut görünüm, fiyat istikrarı, finansal istikrar ve üretim kapasitesi arasında sağlıklı bir eşgüdümün tesis edilemediğini göstermektedir.

Bu çerçevede, ekonomik göstergelerin ve uygulanan politika tercihlerinin yalnızca kısa vadeli sonuçlarıyla değil; orta ve uzun vadeli etkileriyle birlikte, veri güvenilirliği, ölçüm yöntemleri, kurumsal kapasite ve yapısal dönüşüm ihtiyaçları da dikkate alınarak bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesi; Türk ekonomisinin karşı karşıya olduğu risklerin araştırılması ve bu risklere karşı alınması gereken önlemler ile uygulanabilir çözüm önerilerinin ortaya konulması zorunlu hale gelmiştir.